

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA NEKAJ VEČ KOT
NA DAN DOBIVATE
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izveniš sobot,
nedelj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Reprinted as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 33. — Štev. 33.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 17, 1941 — PONEDELJEK, 17. FEBRUARJA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

USODA JUGOSLAVIJE SE ODLOČUJE

KNEZ PAVLE JE IMEL DOLG RAZGOVOR S CVETKOVIČEM IN CINCARMARKOVIČEM... VELIKA TAJNOST O RAZGOVORU MINISTROV S HITLERJEM

Hitler baje ponuja Jugoslaviji zemljo

Kraljevi namestnik knez Pavle je zvečer sprejel v kraljevi palači ministrskega predsednika Dragišo Cvetkovića in vnanjega ministra dr. Aleksandra Cincar-Markovića, da mu poročata o svojim razgovorih s Hitlerjem v njegovem dvorcu v Berchtesgaden.

Zvečer je bila že druga konferenca kneza Pavla z obema ministroma. Prvi razgovor je bil opoldne, takoj zatem, ko sta se ministra vrnila iz Avstrije.

Po Beogradu gre govorica, da bo knez Pavle sklical kronski svet, toda tozadavnega potrdila ni mogoče dobiti. Popoldne je bila tudi kratka seja med ministrskim predsednikom Cvetkovičem, ministrskim podpredsednikom dr. Vladkom Mackom, prometnim ministrom dr. Mihajlom Konstantinovičem in finančnim ministrom dr. Jurajem Šutejem.

O čem so razpravljali, ni bilo oznanjeno. Iz krogov, ki so blizu vlade, prihaja zatrjevanje, da ministrski predsednik Cvetković in vnanji minister Cincar-Marković nista v imenu vlade prevzela nikake obveznosti. Zatrjuje pa se, da sta s Hitlerjem in vnanjim ministrom Joachimom von Ribbentropom razpravljala o tem, kako stališče bi zavzela Jugoslavija v slučaju, da bi nemška vojska zapadla Grški ali Turčiji.

Posledni vlak, ki je peljal ministrskega predsednika in vnanjega ministra iz Salzburga, je dospel v Zagreb ob pol šestih zjutraj, toda ministra sta spala in sta že prej naročila, da ju naj časniki ne nadlegujejo. Ko sta prišla v Beograd, sta izgledala zaspana in utrujena. Molče sta se prerinila skozi množico, sedla v veliki avtomobil, ki ju je takoj odpeljal v "beležnico", kjer ju je sprejel knez Pavle.

Jugoslavija bo do Nemčije "prijazno nevtralna"

Iz Berlina se poroča, da je bilo v Berchtesgaden med Hitlerjem in jugoslovanskimi ministroma dogovorjeno, da bo Jugoslavija za slučaj, da kora nemška armada skozi Bolgarsko proti Grški, do Nemčije "prijazno nevtralna."

Nemško časopisje obširno piše o tradicionalnem prijateljstvu med Nemčijo in Jugoslavijo. To prijateljstvo med obema državama se je pričelo kmalu po svetovni vojni. Nem-

sko časopisje razpravlja o tem, kako se je Jugoslavijo zadržala, ko je Nemčija zasedla Avstrijo. Na drugi strani pa časopisi pišejo, koliko je Nemčija pripomogla Jugoslaviji, da je izboljšala svoje odnose z Italijo in Madžarsko.

Razne govorice o sestanku v Berchtesgaden

Angleški krogi v Beogradu so prejeli sporočilo, da je Hitler jugoslovanskemu ministrskemu ministrskemu predsedniku Dragiši Cvetkoviću in vnanjemu ministru dr. Aleksandru Cincar-Markoviću predložil načrt za novo razdelitev balkanskih držav. Po načrtu bi Jugoslavija, ako se pridruži Nemčiji v novem evropskem redu, dobila nekaj ozemlja od Albanije in nekaj od Grške, toda bi morala odstopiti nekaj macedonije Bolgarski.

Toda za to poročilo ni mogoče dobiti potrdila. Zato ni prav nič znano, kaj se je dovršilo v Berchtesgaden in jugoslovansko prebivalstvo je preživelo nedeljo v nestrpnem ugibanju in pričakovanju.

Cvetković je odpotoval na svoj dom v Niš, dr. Vladimir Maček pa v Zagreb.

Finančni minister dr. Juraj Šutej je podal poročilo slovenskim voditeljem, knez Pavle pa se je posvetoval z drugima dvema regentoma.

Že leta 1939 je italijanski vnanji minister grof Ciano tedanjemu jugoslovanskemu ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviću ponudil del severne Albanije s Skadrom in grški Solun, ako bi se hotela pridružiti Italiji proti Albaniji. Tedaj je knez Pavle to ponudbo odločno zavrnil. Dr. Stojadinović je pa bil pripravljen sprejeti Cianoovo ponudbo, nekaj dni zatem pa je bil prisiljen odstopiti in je še sedaj zaprt v neki gorski vasi blizu Sarajeva.

Knez Pavle hoče jugoslovanske meje obdržati nedotaknjene, kakor jih je prejel po pokojnem kralju Aleksandru in jih želi letos v septembru izročiti kralju Petru.

Jugoslavija je sedaj popolnoma obkoljena od držav v očišču, toda armada je odločno proti Hitlerju in Mussoliniju in je dvomljivo, ako se bo vključila kakšni vladni odločitvi, ki bi bila v zvezi s Hitlerjevimi zahtevami. Armada se še vedno zanaša na Turčijo, da bo šla v boj, ako bi nemška armada vdrla na Bolgarsko. Poleg tega pa tudi upa, da bi Anglija Jugoslaviji pomagala, kakor pomaga Grški.

Onstran morja...

Vojni cilji Anglije

Angleški ministrski predsednik Winston Churchill je rekel v poslanski zbornici, da so vojni cilji Anglije Združenim državam tako natančno znani, da ni bilo doslej še nobenega povoda, pojasniti jih Washingtonski vladi.

Pri meni je bilo že več različnih Amerikancev, — je rekel Churchill, — toda doslej me ni še nihče vprašal o naših vojnih ciljih.

Willkiejevo informantko so zaprli

Rimski radio je te dni broadcastal naslednje poročilo iz Budimpešte: — V Londonu so zaprli na Madžarskem rojeno lady Howard of Effingham in sicer zato, ker je Wendellu Willkieju povedala resnico o položaju v Angliji. Lady Howard je stara 29 let.

Koliko je resnice v tem poročilu, se ne ve. Ne ve se tudi, če je Willkie začasa svojega štirinajst dnevnega obiska v Angliji sploh govoril z lady Howard.

Maisky priredil Edenu banket

Ivan Maisky, ruski poslanik v Londonu, je priredil na čast angleškemu vnanjemu ministru Edenu svečan banket. Med povabljenimi gosti sta bila tudi kitajski in bolgarski poslanik.

Novi načelnik rdeče armade

General Čukov je bil imenovan za obrambnega podkomisarja in za načelnika generalnega štaba rdeče armade.

Dosedaj je načeloval generalnemu štabu general Meretkov. General Čukov je star komaj štirideset let ter velja za enega najboljših ruskih strategov.

Nad pol milijona Parižanov pogrešajo

Iz Berlina poročajo, da pogrešajo v Parizu izza izbruhov vojne najmanj petsto tisoč oseb.

Zaenkrat ni mogoče dognati, koliko je med njimi mrtvih, stotisoč Parižanov je v vojnih ujetništvu. Tujeem, Židom in črnem, ki so iz Pariza pobegnili, povratek ni več dovoljen.

Mnogo civilistov je pred Nemci pobegnulo v nezasedeni del Francije. Petainova vlada jih ne zadržuje, domov jih pa tudi ne sili, vsled česarraje ostanejo tam, kjer so.

Mnogi se tudi boje, da bi jih ob povratku v francosko glavno mesto Nemci kaznovali zaradi tega ali onega prestopka.

Organiziranje svobodnih Italjanov

Iz Londona poročajo, da so tamkajšnji protifašistični Italijani z dovoljenjem in podporo angleške vlade ustanovili Odbor svobodnih Italijanov.

nov," ki bo skušal pridobiti svobodo ljubeče Italijane za borbo proti Mussoliniju.

Poziv je namenjen vsem tistim Italijanom, ki nasprotujejo diktatorstvu ter se strinjajo s cilji, za katere se bore zavezniki.

Svrha organizacije je: — Zajemiti Italiji civilne svobode; obnoviti Italiji narodno čast, katero je fašistična politika steklih psov tako strašno omadeževala.

Poziv je podpisal italijanski poslanik dr. Carlo Petrone, ki je bil še nedavno interniran v Londonu.

Silen vihar na Španskem

Z Atlantika v smeri od Madeire je pridvil strahovit vihar, ki je na Portugalskem ubil in poškodoval več sto ljudi ter napravil škode za več milijonov. Nato pa je zavljal proti severovzhodu na Špansko ter povzročil velikansko škodo po mestih ob Biskajskem zalivu.

V malem trgu Zumaya, med Bilbao in San Sebastianom je bilo ubitih 150 ljudi, ko je vihar z nekega mostu vrvel električni vlak, ki je padel v reko Urola. V Santandru je v plašenih 15 poslopij in bati se je, da bo vihar raznesel požar še dalje po mestu.

Lizbona je odtrgana od ostalega sveta, kajti vse telefonske in brzojavne žice so pretrgane. V okolici Lizbone je več sto ljudi ranjenih in mnogo mrtvih.

Italija razveljavila potne liste

Potniki, ki so se pripeljali s Simplon-Orient ekspresnim vlakom iz Ljubljane, so bili vstavljeni v obmejni postaji na Raketu ter jim je bilo sporočeno, da vizumi na njihovih potnih listih niso več veljavni za vstop v Italijo.

Na postaji v Postojni so italijanske oblasti naznanile, da so bili vsi italijanski vizumi preklicani. Potnikom, med katerimi je bil tudi francoski generalni konzul v Bukarešti Bardé, je bilo povedano, da si morajo preskrbeti nove vizume pri najbližjem italijanskem konzulu. Italijanska obmejna komisija je povedala, da je bila tozadavna odredba uveljavljena šele prejšnji dan.

Italijanska vlada pa ni odredila nikakih omejitev glede potovanja iz Italije v Jugoslavijo.

Pouk v patriotizmu

Pennsylvanski senator A. H. Letzler je predlagal v državni zakonodaji, naj bi učitelji v ljudskih šolah učili otroke, da je ameriška oblika vlade najboljša na vsem svetu.

Predloga bo nedvomno sprejeta. Vse potrebne učne pripomočke, naj bi nabavil departament za javno vzgojo.

Delavski pregled

PRISTOPNINA V UNIJO — \$50.—

Svoječasno so nekatere stavbinske unije zahtevale od novih članov do petsto dolarjev pristopnine. — Nad polovica stavbinskih delavcev je zaposlenih pri vojnih kontraktih.

Ameriška delavska federacija naznanja, da v prihodnje ne sme zanašati pristopnina stavbinske unije (predvsem uje carpenterjev) več kot petdeset dolarjev. To se tiče seveda le tistih delavskih unij, čijih člani so zaposleni pri narodno-obrambnem programu.

John P. Coyne predsednik Building trades departmenta, je izjavil, da je njegova organizacija, ki ima poldrugi milijon članov, prva določila maksimalno pristopnino in da ji bodo druge delavske unije prav gotovo v kratkem sledile.

Mr. Coyne je v Miami, Fla., kjer se je v ponedeljek začela zimska konferenca izvršilnega odbora.

Določanje maksimalne pristopnine, — je rekel, — je delavski organizaciji.

BRIDGES BO VENDARLE DEPORTIRAN

Postopek proti delavskemu voditelju iz Avstralije se odpira na novo zvezno postavo. Bridges bo še enkrat zaslišan.

Generalni pravdnik Jackson je uvedel deportacijsko postopanje proti Harry R. Bridgesu CIO voditelju pristavskih delavcev na zapadni obali. Bridges ni ameriški državljan in je bil rojen v Avstraliji.

Lanskega avgusta je Jackson naročil načelniku justične preiskovalne službe, J. Edgaru Hooveru, naj natančno preišče delovanje Bridgesa.

Hoover je ugotovil, da je Bridges komunist, komunistična stranka pa stremi po nasilnim strmoglavljenju vlade Združenih držav.

Proti radikalnemu delavskemu voditelju bo izdano vsled tega zaporno povelje, en dne

STAVKE V OBRAMBNI INDUSTRIJI

Mornariški tajnik Knox upa na skorajšnji konec stavke pri Allis-Chalmers tovarni.

Pred štirinajstimi dnevi so zastavkali stavbinski delavci, zaposleni pri razširjenju tovarne Mesta-Machine Corporation v West Homestead, Pa. Tovarna izdeluje puške. Stavkarji, ki so člani Ameriške delavske federacije, so so zadovoljili z novimi pogoji ter se v sredo vrnili na delo.

Pri Vanadium Corporation of America v Bridgeville, Pa., je brez dovoljenja unije zastavkalo 400 članov CIO. S tem je bila ustavljena produkcija vanadija, važne sestavine jeklenih zlitin, potrebnih za obrambni material.

Zastavkali so zato, ker je kompanija najela kot stražnike šest nemških mož.

Pogajanja za uravnovo stavke pri Allis-Chalmers tovarni, ki ima za štirideset milijonov dolarjev vladnih naročil, so se obnovila. Predsednik družbe je konferiral z mornariškim tajnikom Knoxom ter rekel, da mu

naš prispevek k pospešenju narodno-obrambnega programa.

Pristopnina v nekaterih stavbinskih unijah znaša samo pet dolarjev, in glede minimalne pristopnine ni nobenih predpisov. So pa tudi unije, v katere je znašala pristopnina do petsto dolarjev. Povsem umevno je, da so bili le redki, delavci, ki so mogli spraviti skupaj to vsoto.

Nadalje je Mr. Coyne povedal časnikarjem, da je 60 odstotkov njegovega članstva zaposlenih pri obrambnih projektih, in da pripada 75 odstotkov vseh delavcev zaposlenih pri teh projektih, tej ali oni delavski organizaciji.

31. marca bo v San Francisco ponovno zaslišan.

Po Jacksonovih nazorih je dana s Hooverjevo ugotovitvijo pravna podlaga za deportacijsko postopanje in sicer na temelju postav za registriranje tujcev.

Hoover je predložil svoje poročilo justičnemu departamentu že meseca novembra. Takrat je trdil Bridges, da temelje podatki, ki jih je zbral Hoover proti njemu, na izničiteljnih ter da so bili dobljeni potom podkupljanja in ustrahovanja.

Bridges je že prej večkrat javno zanikal, da je komunist.

Pred koncem tekočega tedna se bodo ravnatelj Allis-Chalmers sestali s Knudsenom in Hillmanom, načelnikom produkcijske uprave, zastopniki 7800 štrajkarjev so ugodili prošnji ameriškega armadnega vodstva ter dovolili 106 delavcem, spraviti iz tovarne nekaj strojev.

Uradniki International Harvester Co. v Chicagu in voditelji 5500 štrajkarjev čakajo prihoda zveznega posredovalca, da obnovi pogajanja.

Pred teden dni je Delavski urad obtožil International Harvester Co., nepoštenega ravnanja z delavci v šestih tovarnah na srednjem Zapadu, ter ji naročil razpustiti kompanijske unije.

Pri Standard Tool Company v Clevelandu stavka že dvajset dni 6000 CIO delavcev.

Pred Fordovo tovarno dele okrožnice

CIO agitatorji so se zbrali pred "overpass" vho do m Dearborn tovarne Ford Motor Company, kjer so se završili meseca maja 1937 krvavi izgredi. Takrat so namreč Fordovi najeteži navalili na unijske voditelje ter jih neusmiljeno pretepli.

V četrtek je bila pred vhom znatno večja množica, ne samo moških, pač pa tudi žensk in otrok. Med delavce so neovirano delili okrožnice in pozive za vstop v CIO organizacijo.

Fordovi stražniki so bili sicer v bližini, toda agitatorjev ni nihče nadlegoval. Unionisti so med delavce delili tudi iztise unijskega glasila, ki je z debelimi črkami poročalo, da mora po odredbi najvišjega sodišča Ford sprejeti nazaj 32 odpuščenih delavcev.

Dovolj stavbinskih delavcev

Paul V. McNutt, zvezni security administrator, je izjavil, da stavbinskih delavcev ne manjka, da se je stavbinska delavnost v zadnjem času zelo povečala.

McNutt utemeljuje svoje ugotovitve s poročili, ki jih je dobil iz raznih krajev dežele.

Mogoče v enem kraju delavcev primanjkuje, zato jih je pa v sosednjem kraju toliko več.

Postava glede minimalnih plač v nevarnosti

Plače tisočih žensk in mladoletnih v newyorški državi bodo mogoče ogrožene vsled razsodbe nekega sodišča v Bronxu, ki je proglasilo neko določbo državne delavske postave za protiusustavno.

Pred sodiščem se je zagovarjal lastnik beauty parlorja, ki ni svojim trem uslužbenkam plačal minimalne plače. Lastnik je bil oproščen.

Določbe delavske postave, ki jo je sodišče ovrglo, določa, da se težko pregreši delodajalec, ki ne plača minimalne plače ženskam in mladoletnim, zaposlenim v šestih strokah. Med temi strokami so tudi saloni za lepoticenje.

Bivši delavski voditelj obsojen

Joe Arvin v Kansas City je bil dolgo let podpredsednik laundry workers mednarodne unije (AFL). Meseca decembra je bil zaradi neklih nerednosti v uradu odstavljen.

Ti dni se je moral zagovarjati pred sodiščem. Ne sicer zaradi kakšne povere, pač zaradi prekršenja takozvane Mannove postave, ki prepoveduje prevažati ženske iz države v državo v nemoralne svrhe.

Arvin je prepeljal dvoje mladih deklet iz Kansas City, Kansas, v Bethany, Mo., ter ju je kot prostitutki namestil v nekem hotelu.

Sodnik ga je obsodil na štiri leta ječe.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the
corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list na Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.
Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

FRANCO V HITLERJEVIH KREMLJIH

Konec prejšnjega tedna se je odpeljal španski fašistični diktator general Franco v oklopnem avtomobilu v Italijo, kjer se je sestel z Mussolinijem in najbrž tudi s Hitlerjem. Spremljal ga je njegov svak Ramon Serrano Sumer, nacijem naklonjeni španski vnanji minister. Mussolini in Hitler hočeta dobiti od Španske potrebna oporočja, s katerih bosta udarila na Angleže v Sredozemlje.

Iz precej zanesljivega vira se je zvedelo, da Hitler skototovo ne bo zahteval od Španske, naj napove Angliji vojno, pač mu bo pa morala dovoliti prevoz vojaštva preko španskega polotoka, da bo mogel napasti Gibraltar, važno angleško trdnjavo ob zapadnem vходу o Sredozemlje.

Nemška vojska sila se bo koncentrirala pri mestu La Lienen, na kar je sedanji angleški ministrski predsednik Winston Churchill opozarjal Angleže že leta 1937 in 1938. Churchill je svaril Angleže pred velikimi topovi, ki so jih tekom španske državljanske vojne montirali nemški inženirji pri La Lineji, ki je oddaljena dober streljaj od Gibraltarja.

Iz Vichyja, glavnega mesta nezasedene Francije poročajo, da bo nemška armada pripeljala s seboj svoj lastni živež in gorilni ter torej v tem pogledu ne bo obdala Španske, ki še vedno prebiva posledice državljanske vojne.

S tem se bo Hitler lotil ene svojih največjih vojnih nalog.

Ne bo namreč malenkost spraviti s francoske meje na južni konec Španske motorizirano armado četrtil milijona mož, ki ne bodo medpotoma ropali gorila, olja, živeža in drugih potrebščin. In ko bo z armado že na mestu, jo bo treba vsak dan sproti preskrbovati. Nemško vojaštvo na Romunskem bi naprimer kaj kmalu stradalo, če bi bilo odvisno od doma, tako pa dobi večino vseh, kar potrebuje, v zasedeni deželi.

Sliši se tudi, da bosta skušala Hitler in Mussolini pridobiti Franco za tajno sodelovanje proti Angliji, za kar mu bosta dala živež v zameno.

Dasi je Franco Hitlerju in Mussoliniju silno dosti dolžan za pomoč tekom državljanske vojne, mu bo Hitler bodočo naklonjenost še posebej plačal.

Nemški diktator bi razne roma lahko proti Francovi vojni pregazil Špansko, toda to bi bilo precej tvegano podjetje.

V tem slučaju bi namreč španska vlada prosila Angleže za pomoč in jim dovolila izkrcati se na španski zemlji.

Zaradi tega mora biti Hitler napram Francu zelo obziren ter mu ob prvi ugodni priliki omogočiti napad na Francoski Maroko in Alžir, po katerem Španska še leta in leta hrepeni. Pomisliti je tudi treba, da ima Španska precejšnjo armado v Španskem Maroku, ki je na tamkajšnji francoski kolonialno posest.

Če bo Franco vstregel Hitlerju in Mussoliniju, bo nedvomno imel z Angleži dosti resnega opravka. Pa tudi lojalisti, kolikor jih je še pač na Španskem, bi se ob prvi priložnosti dvignili proti njemu.

ZDRAVSTVENO STANJE NABORNIKOV

Iz poročil nabornih uradnikov je sklepati, da zdravstveno stanje ameriških mož, starih od 21 do 26 let, ni v splošnem prav posebno zadovoljivo. Res je, da imajo moški, stari nad trideset let, več telesnih napak nego dvajsetletni mladinci, toda vpoštevati je treba, da je Amerika glede prehrane in drugih ugodnosti najbolj bogata dežela na svetu.

"United States Public Health Service" ugotavlja, da je bilo pri nabornih zavrženih trinajstdeset odstotkov nabornikov. Zvrženi so bili zaradi večjih ali manjših telesnih napak.

Rečeno je bilo, da bo za prihodnje vezbanje, ki se prične 1. julija, poklicanih k naboru 1 milijon 200 tisoč mož, dasi jih bodo potrebovali le 800 tisoč. Na podlagi sedanjih podatkov je namreč sklepati, da jih bo najmanj 400 tisoč zvrženih zaradi raznih bolezni in telesnih napak. Posebno dosti mladih mož je bolnih na obeh, pljučih in strep. Precejšen odstotek jih je zvrženih tudi zaradi ploskih stopal.

Nikogar ne preseneča dejstvo, da je mladina iz industrijskih okrožjih slabotnejša kot pa mladina iz farmerskih držav.

Pri nabornih v industrijski državi Rhode Island je bilo zvrženih 60 odstotkov nabornikov, v državi Wyoming pa le 20 odstotkov.

Ako primerjamo nabore tekom prve svetovne vojne s sedanji, moramo ugotoviti, da smo navzlic vsemu higijenskem, zdravniškemu, znanstvenemu in sportnemu napredku dospeli v zdravstvenem pogledu na mrtvo točko.

Po mnenju nekaterih je vzrok tega deset let trajajoča depresija. Mogoče je v gotovi meri res, toda najvažnejši faktorji tega poslabšanja so: pomanjkljive vzgojne metode v šoli in doma, nepravilna prehrana in samozanemarjanje.

Poklicani krogi bi morali potom strokovne higijene in delavske zaštite ip. s pomočjo primernih metod izboljšati zdravstveno stanje naroda.

Stroški bi bili znatno manjši kot znašajo stroški za veliko vojno ladjo, dočim bi bile pridobitve celemu narodu v korist.

Iz Slovenije

MLADA MATT JE ŠLA V SAVO.

Zaradi dne 3. jan. se je raznesla po Krškem vest, da je skočila v Savo 30 letna Franciška Buršičeva, žena mehanika. Franciška je bila ves zadnji čas zelo potrta in je gotovo storila svoje obupno dejanje v duševni zmedenosti. Neki delavec, zaposlen v tovarni na Vidmu, je šel zjutraj na delo, ko je pred Šiškovsko hišo v Krškem slišal padce v vodo. Pohitel je na sredo krškega mosta, kjer je našel na tleh črn ženski plašč in ženske čevlje. Delavec je takoj prijavil dogodek orožnikom v Krškem, vendar se prvotrenutek ni moglo ugotoviti, kdo je nesrečnica. Nato pa se je razvedelo, da Franciške Buršičeve ni nikjer najti. Doma so našli dve poslovnici pisni, v katerih je napovedovala, da gre v smrt, ker ji ni več živeti. Njen mož je spoznal plašč in čevlje za last svoje žene.

Buršičeva je zapustila 4 mladoletne otroke Poskušala je izvršiti samomor že pred dobrim letom a so ji takrat namero preprečili. Dasi jo je mož s prijatelji vedno tolažil in miril, je vendar obupala in se prezagodaj poslovila od sveta in od nesrečnih svojih dragih.

VOŽNJA MED ŽIVLJENJEM IN SMRTJO.

Med postajama Ptuj in Hajdino bi se bila skoraj pripetila usodna železniška nesreča, ki bi terjala tudi številna človeška življenja. O tem dogodku so izvedeli naslednje podrobnosti:

Ob 6. zvečer je kakor navadno vozil iz Ptuja proti Mariboru obojni vlak. Na odprti progi je prihajal nasproti tovorni vlak. Usodna nesreča se je zdele neizogibna, ker ni bilo moč goče obeh strojevodij več obvestiti. Razen tega je ležala na progi precej gosta megla, ki je ovirala razgled. Čuvaj hajdinskega železniškega postajašča je takoj spoznal nevarnost in je v zadnjem hipu stekel nasproti osebnemu vlaku in opozoril strojevodjo. Naj vlak ustavi. Strojvodja Korman iz Maribora se je dobro zavedal, da tovorni vlak zaradi višee proge ne bo mogel obstati. Brž se je odločil za edini preostali izhod. Usmiril je svoj vlak nazaj proti Ptuj. Tako je vozil osební vlak ves čas nazaj, tovorni vlak pa v isti smeri za njim. Ta vožnja med življenjem in smrtjo je trajala do Ptuja, kjer so speljali tovorni vlak na stranski tir. Šele sedaj je osební vlak nadaljeval svojo vožnjo proti Mariboru, kamor je prispel s 40 minutno zamudo.

TRAGIČNA SMRT LITJSKEGA GOSTILNICA.

Dne 3. jan. se je po Litiji in Zasavju raznesla žalostna vest, da je umrl v ljubljanski bolnišnici litijski mesar in lastnik znane Trškanove gostilne Tone

Lintner. Gostilničar Tone Lintner, po rodu Litijan, je bil lastnik gostilne pri litijem mostu. Imel je tudi obsežno posestvo. Pred prazniki si je montiral doma lastno žago ciklarko. Tik pred Silvestrovint se je zavrtela ciklarko prvič. Gospodar je bil ves vesel, ker je dobila hiša novo pridobitev. Pa že ni šlo brez nesreče. Nevarjen je bil nevarnega dela pri ciklarku. Sinek mu je potegnil poleno preveč med zobovje in Tone je nato že obupno kričnil. Ko je priskočil domači hlapec na pomoč je opazil, da je Lintner ves krvav. Kolesje ciklarko mu je odrezalo na desni roki tri prste. Domači so ranjenca odpeljali v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Nihče ni mislil, da bo Toneta ne bo več živega v Litiji. Iz njegove rane pa so nastale komplikacije in zastrupljenje krvi tako, da je nesrečnej v par dneh izdihnil.

ROPAR IN POŽIGALEC NA POHORJU.

Na Pohorju se je pripetil razburljiv slučaj, ki je vznemiril vas Šmartno in tamošnje okolice. Bil je to izredno drzen roparski napad, katerega je rokopojec rafinirano zvezal s požigom, da bi spravil čim več ljudi iz hiše, katero je nameraval oropati. Ponoči je začela nenadoma goreti žaga posestnika Ačka v Šmartnem. Poleg žage je bilo tudi veliko skladišče lesa, ki je prav tako začelo goreti ter so kmalu plameni obfemali vse objekte in skladišče ter vse uničevali. Ačkovi in njihovi sosedi so hiteli gasiti.

Takrat pa se je v Ačkovi hiši pojavil neznanec. Vrata so bila odprta ter je zlahka prišel v notranjost. Misli je, da je hiša prazna in da bo imel lahek posel. Toda domača gospodinja Julijana Ačko je bila doma.

Zagledala je roparja ter začela klicati na pomoč. Razbojnik pa je naglo planil proti njej ter jo z nekim topim predmetom, s katerim je bil oborožen, pobil na tla. Zadal ji je več hudih udarcev, ki so posestnico nevarno poškodovali. Toda njeni klici, s katerimi je sprejela roparja, niso bili zaman. Slišali so jih sosedi ter so prihiti na pomoč. Ko je razbojnik videl, da prihajajo sosedi, je zbežal ter je izginil brez plena. Ačkova žaga in skladišče lesa sta popolnoma zgorela. Nevarnega razbojnika zasledujejo orožniki in je upati, da bo ta zločinec čimprej v rokah pravice.

TRIJE ROKOVNJAČI PRIJETI.

Orožniki na Brezovici, v Dončalah in Vevčah so zaznamovali prav lepe uspehe, ko so jim je posrečilo prijeti 3 nevarne vlomilce, prave rokovnjače.

V preiskovalnem zaporu okrajnega sodišča v Kamniku so se nahajali že dalj časa trije vlomilci, dva starjša tipa in en mladoletnik. Proti njim je bila uvedena preiskava zaradi mnogih velikih in majhnih vlovov, ki so jih bili izvršili lani poleti in jeseni v Ljubljani, v okolici in po raznih gorenjskih krajih. Neke noči so vsi trije pobegnili iz zapora, in se klatili po kamniški okolici kakor tudi drugod. Mlajši mladoletnik, neki Ljubljanečan, je bil prijet v Kamniku in odveden v tamošnji sodni zapor. Kradel je na raznih krajih. France Urnkar, 46 letni delavec, delomržen in poklieni vlomilec, doma iz Kostanja pri Kamniku in 20 letni France Kokalj iz Male Loke pri Ivanu, sta po begu iz kamniških zapora sprejela v svojo sredo tudi nekega fiskarskega pomočnika Lojzeta Podobnika iz Domžal.

Kojake prosimo, k o pošljejo za naročino, da se poslužujejo —
UNITED STATES
ozioroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,
ako je vam le priročno

KRAVO JE UKRADEL — 6 LET IN EN MESECE JEČE.

Senat okrožnega sodišča v Celju je razpravljal o prav zanižni tatvini. 40 letni ključničarski pomočnik, pristojen v Slov. Bistrici, Jug Filip, je pred kratkim ukradel ponoči 5800 din vredno kravo posestniku Vidmarjeru v Bukovem žlaku pri Celju. Hlev je bil le priprt. Kravo je odpeljal ponoči do Ponikve in jo pasel v nekem gozdu. Odtod je nadaljeval pot s kravo do Slov. Bistric, kjer jo je v vasi Cabernik ponudil v prodajo posestniku Kacu, ki pa krave ni kupil. Nato jo je peljal v vas Kalše in jo ponudil posestniku Petelinu. Ker pa je tudi ta ni kupil, ga je preprosil, da mu jo pusti v hlevu, da bi se krava odpčila. Sam se je podal v Šmartno na Pohorje in ponudil kravo nekemu gostilničarju. V gostilni pa sta ga zasledila orožniki in ga aretirala. Sodišče je obsodilo Juga Filipa na 6 let in en mesec ječe in na trajno izgubo častnih državljskih pravic.

SAMOMOR NESREČNE MLADENKE V TRBOVLJAH

V Trbovljah se je zastrupila 17 letna Slavka Košnikova, uslužbenka tovarne "Metka" iz Celja. Pot v Trbovlje jo je privedla k znancom iz Ljubljane, kjer se je 14 dni zdravila v bolnišnici. Obupala je zaradi nesrečne ljubezni. Zapuščena od ljubimca je Slavka popila močan strup, v nekaj minutah se je onesvestila, zdravniška pomoč je bila brezuspešna in so jo čez dobro uro mrtvo prepehljali v mrtvašnico.

Nova nemška utrjena črta na Poljskem

Poljska brzajavna agentura poroča, da je izvedela, da grade Nemci drugo obrambno črto okoli 30 milj vzhodno od Varšave. Nemci nekatere obrambne predmete prevažajo iz Maginotove črte v novo utrjeno črto.

Nemci pripravljajo vpad v Anglijo.

Angleži pričakujejo, da bodo Nemci najkasneje v šestih tednih zopet poskusili vpasti v Anglijo. Ta vpad pa se bo pričel z največjo množino plinov.

Letalci poročajo, da so Nemci v bližini vpadnih pristanišč zložili velikanske zaloge strupenih plinov, katere bodo ponoči spuščali iz aeroplanov.

Nemci so izdelali posebne aeroplane, s katerimi bodo mogli na angleške kraje spustiti cele oblake strupenih plinov.

Nemško vrhovno vojaško poveljstvo je odredilo, da se morajo v Belgiji prebivalci preseliti najmanj 20 milj od obrežja. Ravno tako se morajo prebivalci izseliti do 1. marca iz francoskih mest.

Grki v ofenzivi

V petek so Grki pričeli močno ofenzivo na celi abanski fronti od jugoslovanske meje pri ohridskem jezeru, pa do Jadrana. V soboto so vjeli bližn 800 Italijanov. Samo na enem kraju je bilo vjetih več sto Lahov in nekaj častnikov. Grki so preganili Italijane z raznih vrhov, nato pa so se Italijani navadno poglali v divji beg.

Na bojišču je ostalo več sto mrtvih in ranjenih Lahov.

Angleški aeroplani so bombardirali Tirano in Drač. V Tirani so bila zadeta razna splotja na letališču in uničeni so bili štirje laški bombniki.

Hopkins se je vrnil

Harry Hopkins, katerega je predsednik Roosevelt poslal v Anglijo, da natančno prouči tamošnji položaj, se je včeraj dopoldne vrnil z Yankee Clipperjem na La Guardia Field v New Yorku in je častnikarskim poročevalcem rekel, da Nemci v Angliji ne bo nikdar premagala, dokler bo Anglija iz Zdr. držav dobivala dovolj orožja in municije.

Hopkins se je takoj odpravil v Washington, da predsedniku poroča o vsem, kar je v Angliji videl in slišal.

WPA bo odpustila tretjino delavcev

WPA namerava odpustiti do poletja najmanj tretjino svojih delavcev. Na ta način ji bo mogoče zmanjšati stroške za stodvajset milijonov dolarjev.

Odpušteni delavci bodo baje precej lahko dobili delo v raznih privatnih industrijah.

Peter Zgaga

Iz modernega romana: "Spion je rešil življenje s tem, da je umrl za pljučnico tri dni prej, predno so ga obešili."

Globoko me je pretreslo naznanilo o smrti mojega dobrega prijatelja Johna Schwasnika.

Pa saj je skoro vselej tako: Človek se trudi in muči, skrbi, gleda, preudarja, dobro vzgoji otroke, si uredi domačijo, po kakršni je vse življenje koprnel, in si misli: — Zdaj se bom pa odpočil, saj sem počitka potreben.

— Res je, — dihanje bela žena in neusmiljeno zamahne s kosom ...

Bog se usmilil države, če pokliče Hitler njene ministre v Berlin ...

Delavsko samostojni podporno društvo bo imelo 22. februarja veselico pri Arnezu v Ridgewoodu.

Dan 22. februarja je v vseh ozirih pomemben, ker je trojni praznik: Washingtonov rojstni dan, sobota, ki je že tako ali tako praznik, povrh tega pa še pustna sobota.

Krmar bo držal besedo in bo vsem dobro postregel s pijačo in tudi s kakšno toplo jedjo; godea že vnaprej skriži, če si bo mogel do pustnega večera izlečiti prste, ki mu bodo v soboto zabrekli, "Slovonovi" peveci, povečini člani Delavskega, bodo zapeli nekaj najlepših; veselični odbor se bo pa pobrigal, da bo sobotna prireditev vsem udeležencem še dolgo, dolgo v najlepšem spominu.

S tem sem povedal vse, kar smem povedati.

Nekaj bralcev se je pritožilo, da je sedanji roman "Mož Simon" predolgčasen.

KoEko nadaljevanje ste pa že prebrali? Petnajst, šestnajst?

To je bila podlaga, ki je je potreben in jo ima vsak dober roman. Vztrajajte takole do petindvajsetega nadaljevanja. Potem mi pa ne bo treba nič več in nikomur več naglašati brezprimerne lepote tega mojstrskega dela.

Iz nekega laškega poročila o položaju v Afriki:

— In naša nepremagljiva armada, ki se je tako zmagovito, glavno in junaško umaknila iz Benghazija ...

Če bodo slovenski cowboys še kdaj pridrvili s karami v Hudson County v državi New Jersey, jih opozarjam, naj vozijo previdneje, ne več kot petdeset milj na uro.

Zdaj ni nikogar več, ki bi jim skvašal tiket. Njihovega dobrotnika Georga Rusha je namreč prejšnji teden pobrala pljučnica.

Če ga bo kdo, ga bo Matija obdržal v najlepšem spominu.

Hvaležnost ni nič drugega kot želja po nadaljnjih darovih.

Sčasoma pa res vse mine in se vse spremeni.

Kaj je z našim starim pravilom, da se morajo dekleta predpustom moštiti? Redke so, ki smatrajo predpust kot edino primeren čas za sklenitev zakonske zveze. Predpust, post, advent! Večini današnje mladine je ves koledar umlepiš.

Zaljubljenca ponavadi zadostuje pet dolarjev osnovnega kapitala. Dva dolarja za lajsens, tri dolarja pa na roko za obleko, pohištvo in druge potrebščine.

DARILNE POSILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN	\$ 2.00
200 DIN	\$ 3.95
300 DIN	\$ 5.75
500 DIN	\$ 9.00
1000 DIN	\$17.50
2000 DIN	\$34.00
5000 DIN	\$82.50

V DINARJIH

50 LIR	\$ 2.25
100 LIR	\$ 4.50
200 LIR	\$ 9.00
300 LIR	\$13.50
500 LIR	\$21.75
1000 LIR	\$43.00
2000 LIR	\$85.00

V LIRAH

Ker zaradi položaja v Evropi parniki ne redno vozijo, tudi za izplačila denarnih posiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

Veliki razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo pošiljati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIČ PUBLISHING CO.

11 POTNIŠKI ODBOR : 11
216 West 18th Street, New York

Kratka Dnevna Zgodba

JKO PAULIN:

Iz moje dobrovoljske torbe

Današnji čas je kot ura, v kateri se je kolesje zmešalo, da rijo kazalec slepo in divje rog osi, ne meneč se za pravi

Ko sem leta 1914 odrinil na vojno, mi je postelja ljubljana sedlar po mojem načrtu se vojaško torbo, ki me je spremljala vso pot do svode. Z menoj je prehodila dolga in težka pota vojne ujetništva in dobrovoljstva. la je priča temnih in svetlih življenj, v njej se je nabrali aveti muzej vojnih spominov, med njimi tudi naslednji rumeneli listi iz dnevnikov:

Vetrenik, jeseni 1918.

„Naš major ima danes svoj an“ reče tovariš podporočnik Kosta in glasno srkne črnokavo. V tesni podzemni prontni kolibi se stiskamo vsi trije vodniki naše čete. Skozi odprta vrata prihaja pesem:

„Čuva vojak svoje tri konzerve, vino, vino, duhan in rezerve duhan in rezerve ...“

Naslednja je v bataljonski rezervi — „celih“ 300 metrov iz za prve boje črte solunske fronte — torej 300 metrov od nasprotnika. Rezerva! To pomeni odmor, čiščenje orožja, obleke in telesa. Saj je celo prha pri roki. Mala, kurjena koliba, pod stropom vrtnarske kandelje, če povlečeš za vrvice, se vsuje topla voda po tebi, da je veselje. Smrt front/emu miru.

Med skalami so v polkrogu razvrščena podzemna stanovanja ali „zemunice“ za rezervo. V največji kolibi je vse živo. Vojaki, srbski aktivci, pomočniki v vojni dobrovoljci Sloveni in Hrvati, si kuhajo kavo, pijejo prečiščeno vino, kadijo in pojo. Centralna figura je seveda naš „major.“ V resnici je le kaplar, toda tako mu pravimo vsi. To je naš neugnani četni šalijev, naš Taras Bulba. — En brk si viha navzgor, drugi navzdol, ne pismen je, a zna celo štrne izvirnih deserterev na pamet. Redno mu manjka po nekaj gumbih na bluzi in izza ovijaj mu gleda slama — samo da se mu smeje. Smeja pa je na fronti velike vrednosti.

Vesah se mi zdi, da ima vsaka narodna pesem svoj duh: češka pesem na primer diši po lečtovih srebrih na žegnanjih, ruska po zemlji in travi neizmernih step ali po snegu; slovenska pa po ciklamah v gor-skih gozdih. Toda srbska pesem — ta diši po krvi.

Dijak narednik Stevan Beševič odvrne: „Morda je res. In vendar, — ali ni čudno, da se znajo naši ljudje še smejati? Gledajte tega našega „majorja“! Ali bi mu prisodil, da ima Albanijo za seboj? Pa še tam ba-je ni dal miru s svojimi norčijami.“

„Slišaj Stevo, omenil si Albanijo. Povej nam kaj o njej.“ „O Albaniji? Težko je. — Nekoč sem mislil — ko pridem domov, bom molal. Tapa smo pogledali v peklo — kot Dante. In vendar ne morem molčati. Mislim, da bi morali tisti, ki niso bili z nami, poznati do podrobnosti to težko pot, tako, kot pozna vsak srbski otrok kosovsko bitko iz ust guslarjev. To so neizopriljivi studenci moči in vere v lepšo bodočnost.“

„Kje naj začnem? Ali naj opisujem usodo tisočev ljudi na robu življenja? Ali morda

kako izgleda višek gladi, mraza in človeške stiske. Vse to ste že slišali. — Eh, ko ne zna, sta su muke teške, neka prodje Albanija peske. Ali pa o tistih dolgodlakih bosanskih konjčkih — kolikokrat mislim nanje! Kadar sem jih videl, sem si mislil: ne le mravlje, tudi oni so živa pridnost. Neumorno so nosili naš vojaški tovor. Ko smo pri Prizrenu, Djakovici, Peči in Ljumu Ku'ni uničevali svoje topove in orožje in pripravili oni znani veličastni krematorij srbske vojne opreme — so nadaljevali z nami pot in nosili vdano našo preostalo revščino. Delili so z nami dobro in zlo, ob njihovih kosmatih trebusčkih smo se gredli, gladni kot oni, ali pa smo skupaj glodali drevesne skorje in pulili pozabljene ro-bidove grme.

Ko je postala pot vedno težja glad vedno neznošnejši, so nas začeli zapuščati. Živali omaga ko človek. — Poslavljalni smo se od njih kot od dragih tovarišev. Potem pa so stali ob poti, posutih z mrtvimi vojaki, stareci, ženami in otroci. Nepremično so stali ob cesti, in čakali na konec. Ko je zmanjkalo moči, so poklekli s sprednjimi nožicami in nas gledali, češ: „Kam greš, ljudje božji, brez nas? Sedaj nam dajete svobodo, ko smo na koncu svojih moči — Mar vam ni smilo biti zvesti tovariši?“ Nato so počasi legali na stran in še dolgo, dolgo gledali naš grozni mrtvaški spreved. — Že al-banski Pasion, dokler ni ugasnil njihov žalostni pogled. Po-tem je prišlo do skupne ve-čerje. Planinski orel in gladni človek sta še hitro opravila svoje. Ne morem za to — toda tistih konjčkov in pa onih strašnih trojčkov se največkrat spomnim.“

„Kakšnih trojčkov?“

„To je bilo tako: okrog Bo-žiča 1915 leta smo se umikali po strašni poti iz Lješa v Drač. Tavalj smo po mraku, lačni in prezeblji. Ustavili smo se ob reki Mači. Vojaki in begunci so zažigali suhe veje in brstje, ki so jih našli na strmih obalah. Kdor je imel šotorsko krilo, ga je razpel. Odmevalo je od je-čanja bolnikov, ki so nas komaj došli. Mnogi bodo za vedno ostali tu — semi si mislil — in reka, ki je pljuskala ob obalo, je zlohotno odgovarjala — kar v grob — kar v grob ...“

Potikam se po taborišču med ognji. Tam ždi šestorica o-krog majcenega ognja, drugi, strašni, z upadlimi lici, stoje

kot duhovi v krogu, pa stegajo roke nad onimi, ki sedijo — grejejo se. Okrog kupčka bor-ne, že pojemajoče žerjavičice se-di trojica. Vsem trem skoro enakomerno drhtijo iztegnjene roke; vsem trem sklepetajo zobje v istem taktu; vsem trem sveti iz oči isti vročinski žar, vsi trije imajo enako izpite zelen-kaste obraze s posinjelimi ust-nicami — moj Bog — kakor trojčki so, pošastni trojčki, vsi enaki, istega dne in od iste ma-tere rojeni, eni in isti smrti na-menjeni. Slika, kot bi je groz-nejše ne mogel naslikati slavni Vereschagin.

K trojčkom pristopi četrti. Brez šajkače, v raztrganem in prežganem vojaškem plašču s sauk enim rokavom. Samo na eni nogi ima obut opanek, dru-go ima ovito v odtrgani rokav plašča. To čudno oblačilo je povezano z blatno, tanko vrvi-čo.

Vsi trojčki hkrati dvignejo blede zelenkaste glave, trije pari žarečih oči se premakne-jo v duplinah in skoro istočas-no se zaslizita iz treh posinje-nih ust samo dve kratki besedi: „Ne može ...“

Pristopim in jih povprašam: „A što, bolan — zašto ga ne pustite?“

„Ne može!“ — odvrnejo od-ločno. Kako čudna je sebič-nost umirajočih! Poslednji zub-li žerjavičice ugašajo. le malo toplote še daje pepel. So-ed-nji ogenj razsvetljuje medlo vse štiri obraze. Trojčki so zo-pet naglilili glave nad žerja-vico in iztegnili suhe roke. Mo-žijo. — Četrti ima dovolj moči, da se brez psovke in graje obr-ne k drugemu ognju. Če ga še tam ne sprejmejo — vseeno je — skozi to noč begajo duhovi.

Trojčki dremljejo. Njihove glave so se približale — kakor da drug drugemu šepetajo ne-ko veliko skrivnost. Eden je že zari roke v vroč pepel — sta vim, da ga ne peče. Prihaja sen, o poznani ta opojni sladki sen ...

Trojčki dremljejo. Ali so ja-naki z Drine, s Cera, z Bregal-nice, Jedrena? Ali so vsi Srbi — ali ni morda kak Slovenec ali Hrvat med njimi? — Ali ni vseeno — vseeno?

Ob medli zimski zori prične v taborišču gibanje. V-tajamo prezeblji in premikamo trde, nespočite ude. Tovorimo svojo robo na suhe in ožuljene konj-čke. Povsod odmeva nervozen krik komandirjev in vodnikov. Prebresti moramo reko. Mno-gi bodo ostali; tu za vselej. Re-ka pa udarja ob obalo, kakor da zlohotno odgovarja — „kar

“Clipper” odhaja

V zgodovini se je le redko-kdaj kakšen prometni pripo-moček tako hitro uveljavil v življenju narodov kakor preko-atlantska zveza s Clipperjem, ki jo upravlja družba Pan-A-merican Airways. Od začetka vojne sem je postalo to naj-večje letalo na značnih poteh sveta eden izmed redkih mo-stov med narodi na tej in na oni strani oceana.

Danes je že okrog tristolet-ja odhaja Dixie Clipper iz svo-jega domačega pristanišča v mirnem zalivu blizu Newyor-škega središča. Ta vzlet je še vedno svečan dogodek, h kate-remu se zbirajo radovedni lju-dje ob letališču La Guardia, največjem letališču na svetu, ki opravlja vsak dan po več ne-go 250 rednih poletov. Ob vsa-ki dnevni uri je tam nepresta-no bobnenje, prihajanje in od-hajanje. Potniki teh prekoce-linskih poletov so večinoma ve-seli ljudje, ki prihajajo v New York na obisk k prijateljem ali pa odhajajo na poslovna poto-vanja. Ob pristanku za Clip-perje pa so danes ure slovesa težke, ko odhaja kakšen dru-žinski član ali prijatelj preko velike luže v Evropo, ki jo raz-

dira vojna. Tu se nihče ne sote-je.

Letalo pripravljajo za vzlet. Dixie Clipper leži ob velikem pristajalnem mostu in čete monterjev so ob njegovem tru-pu na delu, da preiščejo pred odhodom še vsako kolo in vsak vijak ter pripravijo četvorico njegovih ogromnih motorjev. Dopolnjujejo tudi zaloge benci-na in olja za 3800 milj dolg ne-pretrgani polet do Azorov in rezervno za 8 do 10 ur, če bi se letalo nad morjem kaj zamudi-lo. Čim pa se bo uredilo novo ameriško letalsko oporišče na Bermudih, bo pristajal Clipper tam in bo nato v direktnem, poletu odhajal v Lizbono.

Priprave se nadaljujejo. Na krov prinašajo vodo za 11 čla-nov posadke in za potnike. Po-uradni odredbi bi moralo biti prostora za 75 potnikov. To-da v sedanjem vojnem času je količina letalske pošte prevelika, zato sprejemajo manj potni-kov. Zadnja pošta prihaja z avtomobilom neposredno do postajalnega mosta. Shranje-nje je v lahkih vrčah iz modre, brčkone inpregnirane svile. Vsako vrečo možje iz posadke ob sprejemu pregledajo, dali je v redu. Če je kakšna vreča po-škodovana, jo odpošljejo z ist-im avtomobilom nazaj, da jo v osrednjem letalskem poštnem uradu nadomestijo z novo. Če pomislimo, da natovorijo na krov Dixie Clipperja več nego 1400 kg pošte, in to trikrat na teden in da sestoji ta pošta ve-činoma iz navadnih pisem, si lahko predstavljamo, koliko ljudem je postala ta poštna služba važna.

Končno so vse priprave in kontrole končane. Živeč shra-nijo v hladilno omaro. Mon-terji sprožijo motorje. Tropi gledalec, sorodnikov in letal-skega osebja se zberejo na plo-ščadih 2 in 3 nadstropja leta-liskega poslopja. Tedaj se o-glasi iz zvočnika svečan glas:

“Družba Pan-American Air-ways si šteje v čast sporočiti, da je Dixie Clipper pripravljen za svoj prekoceanjski polet. Z obema bratoma: Yankee Clip-perjem in Atlantic Clipperjem je največje povodno letalo sve-tovnega prometa. Druga po-vodna letala naše družbe letijo v tej uri preko Tihega oceana, nad morji Aljaške in okrog de-žel Srednje ter Južne Amerike. Vabimo vas, da se udeležite od-leta Dixie Clipperja.“

Zvonce zazvonijo in v strun-ent dvostopu hiti letalsko o-sebje v zalih modrih uniformah pomorskih častnikov pod vod-stvom letalskega stotnika iz-upravnega poslopja skozi po-kriti hodnik ter preko prista-jalnega mosta na svoja mesta v letalu. To osebje nima nobe-ne prtljage. Malokateri pogle-da nazaj in ponaha tistim, ki ostajajo. Pristaniško osebje trup zračnega orjaka malo od-ri-ne, valovi se dvigajo visoko, ko se prične največje letalo v svetovnem prometu premikati.

v grob — kar v grob ...“

Na robu taborišča se zbira guča ljudi okrog nečesa. Ne-kateri snemajo šajkače. Zaze-be me v sreč. Spominjam se dobro tega prostora od sinoči. Kienem bliže in se prijerim skozi gnečo. Glej trojčke! Sti-snili so se v eno samo temno gmoto. Tako majhni so kakor otroci — Eden še krčevito stis-ka v roki prgiščo pepela, hlad-nega pepela. Poleg njih je tu-di oni četrti, sinoči zavrnjeni gost. Pokleknil je in okorno postavlja zamazano svečko na kamen poleg zelenkastih glav in posinjenih ustnih trojčkov.

“Eto, a ja sinoč velim ...“ zajecelja in prižiga svečico — kakor pred jasnicami. Svoje misli ni dokončal. Vstane in si z nerodno roko daje opravlka okrog svojih oči. — Če bi ga vprašal, bi gotovo dejal da mu je padel drobce pepela v oko. — Taki so oni, vsi so taki. ...

Vstaja dan. Rožne motike so na delu. Kopljejo novo ja-mo. Ostali so trojčki, ostali so še drugi. Vsi ne morejo čez reko, ki je mofna in črna, v zimskent intranjem svitu udar-jajo njeni valovi ob breg, ka-kor da zlohotno odgovarjajo: “Kar v grob — kar v grob ...“

Taka je balada o albanjskih trojčkih —

Narednik Stevan je unolk-nil. Rezerva peje.

“Čika Pera jaši konja bela, za njim ide Amerika cela, Amerika celaaaa ...“

Podporočnik pripomni: “Ali jih slišita? Teh ljudi ne more nihče premagati!”

“Niti smrt!”

“Niti smrt!”

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar 1941

ZA LETO

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivo-sti iz vseh dob in delov sveta ... Informa-tivna knjiga za vsakega rojaka, ki zasle-duje svetovne dogodke.

Citajte zanimiv članek:

“O LOVU IN LOVCIH,”

ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vsoto lahko pošljete v znakah po 2 oz. 3 cente, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga:

Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914; EVROPA PRED SE-DANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA SE DANES

Slovensko-Amerikanski Koledar za l. 1941, Veli-ka Blaznikova Pratika za l. 1941, in Priročni At-las (38 barvanih zemljevidov) — vse skupaj \$1.

Kakor kakšen prekomor- ma dela v gospodinjstvu in ce-lo po navadi brez pomoči. Ne-letalskega pristana in daleč v široki zaliv. Napovedovalce pa-poroča gledalcem:

“Dixie Clipper je priprav-ljen za vzlet in čaka na vzletno-povelje, ki ga prejme iz osred-njega poveljniškega stolpa le-tališča La Guardia po radiu. Letalo nastopi tedaj svoje po-tovanje in bo jutri zjutraj po nepretrganem poletu pristalo v Herti na Azorih. Ko prevzame novo pogonsko snov, odleti uro-pozneje naprej in dospe jutri zvečer v Lizbono. Na vsej po-ti je z obema celinama v tele-fonski zvezi in vsakih trideset minut dosepejo v tukajšno cen-tralno točno poročila o njegovim položaju. — Sedaj so oddali vzletno povelje.“

Z orjaško močjo silijo težko-naloženo letalo proti vetru. Ni se še dvignilo iz vode. Vreča se k vzletišču. Se en start in že se dviga v zrak, usmeri se proti odprtemu morju in izjine po-gledom. Ameriška celina, ce-lina miru je za njim, pred njim je 5500 km dolga pot do Evro-pe.

KAKŠNE SO ŽENSKÉ.

Neki francoski list razpravlja o lastnostih gospodinj raz-nih narodov in pravi:

Angležinja srednjega sloja si sicer le v redkih primerih lah-ko privoščiti hišno pomočnico, ker so te tam zelo drage, toda Angležinja kot gospodinja si zna življenje zelo olajšati. Sta-nuje večinoma v lastni, majhni hiši in ne misli na to, da bi v njej pospravljala vsak dan. Za-dovolji se z nekaj površnega pospravljanja in se strinja s tem, da je treba vse prostore in predmete temeljito osnažiti vsak teden enkrat. Angleška gospodinja veliko izda za svo-je toaletne potrebe, ker je tudi doma vedno prazniško in ele-gantno oblečena ter se zvečer obleče v družabno obleko, pa čeprav ostane z možem sama doma. Popoldanski izhod je zanjo nekaj samo ob sebi umev-nega, bridge in golf spadajo tu-di zanjo k dobremu tonu.

Francozinja je dosti boljša nego njen glas. Splošno misli-jo, da se Francozinja bavi naj-bolj s svojimi oblekami in svo-jo lepoto. To ni res. Večino-

ma dela v gospodinjstvu in ce-lo po navadi brez pomoči. Ne-redko je svojemu možu tudi v postu in poklicu nenadomest-ljiva pomoč.

Francozinja pa ni zelo gosto-ljubna, vsaj ne v zvezi z do-mom. Goste vabi rajši v re-stavrant ali pa na čaj v kakšno tako zvano angleško čajarno. Denar za gostilne nalaga Fran-cozinja rajši v svoje obleke.

Nemka je pridna, štedljiva, ne da bi bila škopa, ljubi čisto-to. Se prerada vidi obiske, ve-dno pa seveda v skladu s fi-nančnimi razmerami. Svoje materinske dolžnosti jemlje ze-lo resno, na korist družine se umakne s svojimi zahtevami rada v ozadje. Povprečno Nem-ke niso pogledljive, njih edina napaka je, da se v zakonu rade malo zadržujejo.

Amerikanka stoji nad vsemi ženskami na svetu najodločne-je na stališčih samostojnosti. Večinoma razpolaga s svojim bančnim računom in sicer tudi v srednjih slojih. Denar hoče neodvisno trošiti, kakor ji je všeč. Njena oseba stopa v o-sprejše. Gospodinjstvo smat-ra za potrebo, ki se ji ne more upirati. Ne bi ji pa prišlo na um, da bi zjutraj vstajala zgo-daj in v svojem možu priprav-ljala zajtrk, ali pa da bi se dol-go mudila s kosilom. Konzerve je njeno geslo. Jutranjo kavo kupuje že prejšnji večer pri-pravljeno in jo z umnimi na-pravami hrani toplo do nasled-njega dne. Amerikanka porabi izredno mnogo časa za nego svoje lepote. Rada bi veljala za najbolj razvajeno žensko na svetu.

Tako je torej s gospodinjami po svetu — ali tako je vsaj bilo, dokler so vladale normalne raz-mere.

PESMARICA
“Glasbene Matice”

Uredil dr. Josip Čerin
Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slo-venskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjižarni Slovenic Pub-lishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetni-ških slik. Naročite jo še vi.

“Naši Kraji”

Slike so iz vseh delov Sloveni-je in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakro-tisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA “GLAS NARODA”

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Strupeni prstani

Na dražbah se dobe včasih stari, strupeni prstani, ki jih zbiratelji kupujejo za visoke vsote. Najznamenitejši teh prstanov je tisti, o katerem velja izročilo, da ga je nosil Cesare Borgia. Odkrili so ga pred kakšnimi 60 leti in ga danes cenijo zelo visoko. To je zlat prstan z lepim emaljnim okrasom, ki nosi majhen izbokel pečat. Pod tem pečatom je neznamenit predal, ki se da odpirati in zapirati z zaklopko. V tem predalčku je Cesare Borgia baje hranil strupene kroglice, ki jih je neopazno spuščal v čase svojih sovražnikov.

Drug zgodovinski obroček izvira baje od papeža Aleksandra VI. Ima obliko starega rimskega ključnega obroča, je votel in ga je bilo mogoče napol-

niti s strupeno tekočino. Majhen pritisk je zadostoval, da je iz te strupene votlinice izstopila konica votle iglice. Zadostovalo je, da si povabil kakšnega običajnega, naj si ogleda stare umetniške predmete v kakšni zaprti omari. Izročili so mu ključ, da omaro odpre. Ker je bila ključavnica malo uporna, je moral nje hudega sluteč gost malo bolj pritiskati. Iglica je izstopila iz ključnega obroča in mu samo malo opraskala kožo na roki. To je zadostovalo, da je malenkost strupa izstopila iz obroča in povzročila takojšnjo smrt. Zbiralec takšnih posebnosti se morajo vedno paziti, kajti ni izključeno, da v takih obročih ni še vedno nekaj strupa. Zgodili so se primeri, da so zbiralec na ta način plačali svojo strast s smrtjo.

Nacijem so pomagali

V Talcahuano v republiki Chile se vrši tajen proces proti trem mornarjem 15-tonske jachte "San Toy", ki so baje preskrbovali nemške ladje s kurčvami in drugimi potrebščinami. Mornariške oblasti se zaplenile jacht, ki je last nekega agenta Ford Motor Company v Santiagu. Podrobnosti o aretacijah niso bile objavljene.

Lastnik pravi, da je jachta dosti premajhna, da bi mogla nemškim ladjam driti na morju dovažati olje in gazolin. Lastnik jachte igra precejšnjo vlogo v domači politiki. Njega niso aretirali.

Amerika ne financira Franca

Ameriški zakladniški departament poroča, da ni nobene zveze med stabilizacijskim posojilom, ki je bilo nedavno nakazano Argentini, in pešnico, ki jo je prodala Argentina Španjli na kredit.

KRVNIKOVI SPOMINI.

V hotelu Drouot, kjer se v Parizu vašijo največje in najzanimivejše javne dražbe, se je vršila te dni spet nenavadna dražba. Prodajali so omarico, ki je bila nekoč last proslulega Samsona, rablja velike revolucije.

Omarica ima zrealna vrata in če jih odpreš, zagledaš na svileni blazini voščeno masko Ludovika XVI. ki si jo je bil Samson dal napraviti po Tusaudovi, lastnici znamenitega kabinete voščeni figur. Omarici je nadalje kos zelenega blaga s telovnika, ki ga je nosil nesrečni kralj na poti na morišče.

Ta kos blaga si je odrezal Samson sam, ko je opravi svojo delo z giljotino. Potem sta tu 2 majhni trikolori s črnim napisom: "Po volji naroda 1793."

Ta traka so povezali okrog krste obglavljenega kralja. Dalje je v omarici še frigijska čepica, na njej pa šop rjavih in belih las; to so lasje Ludovika XVI. Omarico je z vso njeno vsebino kupil muzej revolucije v Parizu.

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner
228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri
KNJIGARNI SLOVENIC
PUBLISHING CO.
216 W. 18 St., New York

Mož Simone

— ROMAN —

Francoski spisal: CHAMPOL. — Preložil: LEVSTIK.

18

"Teta ne pride pome. Toda grad mora biti prav blizu vasi. Upam, da se ne boš preveč zamudil, ako me sprebite tja."

"Bodisi. Morala se bom pač vdati in se odpeljati ob petih." Stara devica je vzdihovala; očitno se ji je zdelo, da Simone zlorablja njeno prijaznost. Malo radovedna, kakor večina ljudi, ki so zelo sebični, niti ni mislila na to, da bi izpraševala Simone o njenih opravkih, ki so jo zanimali manj kot vse drugo na svetu; zadrževalo ji je, da je med potjo strogo izravnala svoje dolžnosti kot nadzornica.

"Ali imate šal, koveč, dežnik in galoše?" je vprašala Simone, ko sta na erlingtonski postaji zapuščali vlak.

"Da, draga Miss."

"Dobro. Tudi se odhaja. Oddajte svoj listek. Pojdive voz poiskati!"

Tesna, z gozdnatimi rebri obrobjena dolina, v kateri je ležala vas, je morala biti po leti polna zelenja in sveže lepote; tem letnem času pa je nudila zgolj žalostne barve in obupni pogled na gola drevesa. Jedva je bilo videti na sivomeglenem ozadju rdeče strehe hiš, večinoma delavskih hiš, sredi katerih se je ponašalo nekaj odličnejših zgradb, postavljenih od prve do zadnje v tistem žalostnem gotičnem slogu, tako da jih je Simone od kraja imela za same cerkve. Pravzaprav pa je bila to županija. Sola, neko skladišče, hiša pastirjeva in na posled gostilna "Pri erlingtonskem grbu."

Tam sta popotnika dobili voz.

Transportna sredstva so na Angleškem poslednja reč, ki je vsakakor manjka. Toda ko se je lastnik gostilne, Yorksireman, mignega in zvitega obraza, posadil na svojega kolesa, in mu je stara Miss ukazala, naj ju pelje na grad, je obstal z bičem sredi zamaha, kakor da je ni slišal.

"Kj pravi?" je vprašala Simone, ko je slišala, da ugovarja, čeravno ga ni razumela.

"Pravi, da naju ne more peljati v grad, ker je ograja zapeta. Jaz pa zahtevam, da naju pelje vsaj do te ograje, sicer mi ne plačam."

Ta grožnja ni ostala brez učinka, kajti po kratkem prepiru je možakar popustil vajeti in koleselj je zdrdral, odletavaje po blatni cesti, navzgor in navzdol po nizkih gričih, ali bolje rečeno, jarkih, ki so se vrstili drug za drugim. Vas je kmalu izginila za dolgim brdom. Z začudenjem je opazala Simone, da postaja svet čimdalje bolj puščoben. Na desni in levi, pred seboj in za seboj je bilo videti samo gole gozdove, brez vsakega sledu bivališč.

"Samo na Angleškem je najti tako ugodne kraje za lišičji lov!" je dejala stara gospodična, ki nikdar ni zamudila priložnosti, da povzdigne kakšno vrlino svoje domovine. "Toda grad vaše tete leži daleč, nego sem si mislila."

Med tem je dospel voz do parka. Voznik je pokazal na bele kolece med drevmi, zvezane z železno žico, ki so tvorili nekak mejo. Izprva se je obnavljala in ni hotel dalje; nato pa se je vdeč, da daleč na okrog ni žive duše, vdal rotnju, ki ga je slišal iz notranjosti kočije, ter pognal konja dalje.

Dospeli so v gozd, ki je bil gostejši in pravilneje zasajen, gozd, kjer je sekira drvarjev že stoletja prizanašala orjaškim drevesom. Pota so bila širokejša in so se vlekla v umetnih in veličastnih ovinkih. Poysod je bilo videti runde, skrbno prirejane jase, umetne holme in doline, sploh, najrazličnejše umotvore, pričajoče o jarmu, ki ga je človeško delo naagalo prirodi. Toda kdove zakaj je to delo prenehalo, in narava se je vračala v svoj svobodni tir. Grmičje je rastle, kakor je hotelo, bršljan in srebot sta dušila hraste, vgrezali so se bregovi in nastajala so močvirja, kjer se je nabirala voda že izza dveh do treh zim. Suhe veje so se dotikale tal, ovenelo listje je pokrivalo drevoreda z debelo in vlažno plastjo, v katero so se vgrezovala vozova kolesa; toda ravno ta zapuščenost, popolna samota in celo tuhost tega deževnega dne je povzročila mirno in monotonno veličastnost tega ogrinane krasnega parka. Simone niti na najbogatejših posestvih Francoske se ni videla enakega.

Vozili sta se malodane četrte ure, predno se je voz iznova ustavil pred monumentalno ograjo. Voznik je bil videti zelo začuden, ko je videl vrata le nalahno priprta; na razlo temu pa je vstrajal v svoji trdnji in ni hotel dalje.

"Pravi, da pridete naravnost v grad, ako pojdete po tej poti," je prevredla stara gospodična njegove besede Simone, ki je stopila z voza.

Nate je nemirno pogledala na mejo in dodala:

"Zdaj ste na varnem. Zaradi vaše naglice vas puščam samu. Počakala bom tukaj, dokler ne pridete po svojo prtljago. Toda hitite, prosim vas; bojim se, da zamudim vlak."

Vesela, da se je odkrivala svoje naloge, je brzo stisnila Simone roko; tapa je odhitela z vse naglico, ki ji bila na metu.

Mrzlična nestrpnost se je sedaj pričela v deklince in naraščala tem bolj čim se je bližal odločilni trenotek. Njena malodušnost in njen strah sta se bila izpreverila v navdušenje za bližnjo borbo in spoštljivo grozo, s katero je to bivališče in njegova prebivalca očitno navdajala ljudstvo. Je dražila njeno radovednost, ne da bi ji jemala pogum. Ko je stopila skozi ograjo, se je sponila pravljice o vilah, ki jih je čitala v otroških letih.

"Ali ne bi človek rekel, da grem tudi jaz v velikanovo palačo iskat cvetlice življenja, poječe vode in pitje vsevede?"

Previdno se je ozirala naokrog, misleč nehoti na zmaje, ki po navadi stražijo zaklad; in kakor v dokaz, da se pravljice ne lažejo, jo je mahoma presunilo divje lajanje in rožljanje silovito potresanih verig. Iz koč, postavljenih ob obeh straneh vhoda sta planila dva orjaška pirenejska pes, velika kakor dvoje majhnih oslov kosmata kakor severna medveda, krvavih oči in odpiraje peneci se žreli, oboroženi z ostrimi zobmi. Proračunana dolžina njihovih verig je puščala korak prostora med Simone in vsakim izmed njiju, toda čutila je toploto njunega diha.

(Nadaljevanje prihodnjice)

PREJEMA POVELJSTVO ABESINSKIH BOJEVNIKOV

Bivši abesinski cesar Haile Selassie nadzira svoje bojovnike, ki se zbirajo in organizujejo, da poženo Lahe iz svoje domovine.

GROFICA LARISCH

JE UMRLA V HIRALNICI.

V Augsburgu na Bavarskem je pred kratkim umrla v mestni hiralnici 72 letna obmožana, zapuščena in obupana grofica Larisch von Walersee. V mladosti je bila grofica Larisch ne samo velika in svetla zvezda v dunajski vioki družbi, temveč je imelo njeno delo tudi svojevrsten zgodovinski pomen. Bila je hčerka bavarskega vojvode in sorodnica bavarske kraljice, ki je avstrijske cesarske hiše.

Živela je na Dunaju. Uživala je veliko zaupanje in prijateljstvo takratnega prestolonaslednika Rudolfa, sina cesarja Franca Jožefa. Do ljubzenske pustolovščine prestolonaslednika Rudolfa, ki se je tragično končala z dvojnimi samomorom na gradu Mayerlingu, ne bi prišlo brez posredovanja grofice Larischeve, ki je prenašala sporočila in pisma med Rudolfom in med mlado grofico Večero. Zaradi tega je bila po nesreči v Mayerlingu izgnana najprej iz avstrijskega dvora, nato pa še iz Dunaja.

Grofica Larisch je bila trikrat poročena. Nazadnje je

vzela za moža nekega ameriškega farmarja (ta jo je spoznal iz časopisov, ki so objavili njeno sliko, ko je nekoč prišla v New York). Toda nengnana in nemirna grofica se ni mogla privaditi mirnemu zakonskemu življenju. Zbežala je od svojega tretjega moža in je živeča najprej v Ameriki, pozneje pa zopet v Evropi. Proti koncu so ji začela pohajati denarna sredstva. Tako je obubožala, da so jo nazadnje morali sprejeti v augsburško hiralnico. Letos je smrt zapečatila to nemirno življenje.

SMRTNA KOSA

V Willard, Wis., je po daljši in mučni bolezni preminil rojak John Stancar.

V Joliet, Ill., je bila dne 3. febr. pri avtni nesreči ubita Mrs. Rose Novak, v starosti 50 let. Umrla je na poti v bolnišnico.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

ZAKAJ DOBIMO KURJO POLT.

Če nas nenadoma zazebe, ali če smo se ustrašili, pravimo, da "nas je obšla kurja polt."

Ljudska govornica, bogata na izrazih in prispodobah iz živalskega sveta, je ostro opazovala tudi ta pojav in mu dala svojevrsten izraz. Človeško telo nimamo las samo na glavi, temveč nosi po vsej koži dedič iz pradednine, ki so sedaj postali goveda brezpomembni. Drugače je pri živalih. Živalim služi kožuh za ohranjanje toplote, kot obleka proti dežju, oklep proti napadom in udarcem ali strašilo proti napadalcem. Dlake imajo korenine v lojnicah.

Mišičje je tako ustvarjeno, da se dlaka zaradi posebnih živčnih dražljajev takoj našopiri, kakor hitro se pojavi kakšna nevarnost. Ko se mišice napno in lojnice okrog las izstopijo, dobi koža videz kurje polti. Podobno je tudi pri človeku. Kakor hitro stopi dlaka zaradi neudnega mraza, strahu ali jeze pokonci, dobi tudi človek kurjo polt.

Poučni spisi

ANGLEŠKO SLOVENSKO BEHILO. Sestavil dr. F. J. Kern. Vezan. Cena \$2.00

BODOČI DRŽAVLJANI naj naročijo knjižico — "How to become a citizen of the United States".

V tej knjižici so vsa pojasnila in zakoni za naseljenca. Cena 35c

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez. Cena \$1.50

Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slika. Cena 50c

GOVEDOREJA, spisal H. Legart. 143 strani. S slikami. Cena \$1.—

KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urban.) Vez. Cena .75c

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 strani. Cena 50c.

MLEKARSTVO. Spisal Anton Pevc. S slikami. 108 strani. Knjiga za splekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena .50c

NAJVEČJI SPISOVNIK. — 156 strani. Cena .50c

NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI IN BESEDI. Opisal Fran Erjavac. 224 strani. Broš. Cena .25c

ORBITNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez. Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavnicarstvo ter telesnarstvo. Cena \$1.—

ODKRITJE AMERIKE, spisal st. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mekko vez. Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 strani. Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri računu in prodaji potrebno. Cena 75c

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena .50c

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. Sestavil Dr. F. Bradac. — 625 strani. Cena \$1.25

UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lakmayer. 163 strani. Cena \$1.—

VELIKI SLOVENSKI SPISOVNIK. Sestavil H. Podkrajšek. — 437 strani. Cena \$1.—

VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani. Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretnosti; burke in šalji poskusi; vedevalna tabela; punktiranje; nastavice. Cena \$1.—

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena .25c

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 W. 18th Street
New York, N. Y.